

DODELIJKE ONGEVALLEN IN GEULHEM (1633-2005)

John Odekerken

Tijdens mijn speurtochten in oude archiefstukken en bij het lezen van diverse historische boeken over het Geuldal viel het mij op dat er relatief veel dodelijke gebeurtenissen hebben plaatsgevonden in het onder onze heemkundevereniging ressorterende gebied Geulhem.

Als rasechte Houthemenaar speelden wij in onze jeugdjaren het spel "boef en politie" in de Geulhemer groeven en hielden wij gevechten door op elkaar te gooien met lemen ballen van "op de Leim" in Geulhem. Ook werden er in de zomer bij laag water met de hand vissen gevangen tussen de stenen op de rivierbedding van de Geul. Geulhem, vroeger horend bij de gemeente Berg en Terblijt, is zodoende toch altijd iets geweest wat gevoelsmatig bij Houthem hoorde. Mijn persoonlijke interesse voor dit schilderachtige, maar tevens gevaarlijke, gebied langs de Geul heeft mij er zodoende toe gebracht om alle dodelijke "ongevallen" in Geulhem eens op een rijtje te zetten. Hiervoor heb ik in de periode 1999-2000 met diverse oud-Houthemenaars gesproken en hun ooggetuigeverslagen of verhalen uit de overlevering genoteerd. Hieronder volgt een opsomming en zo mogelijk achtergrondinformatie m.b.t. de gebeurtenissen, waarbij uitdrukkelijk opgemerkt dient te worden dat de lijst naar alle waarschijnlijkheid niet compleet is.

1633

Bij grote herstelwerkzaamheden aan de Geulhemermolen kwam **Louis Crahé** in maart 1633 om het leven; hij had twee maanden aan de molen gewerkt. Er werd vermeld dat "hij zijn leven vercort heeft met in het water te gaen." Het is onduidelijk of er sprake was van een geval van zelfdoding, dan wel een ongeluk tijdens het uitvoeren van zijn werkzaamheden.

Bron:

M. Meerman, "De watermolens in Valkenburg aan de Geul", Kerkrade 1985, pag. 237

1793

De Fransen overheersten de Nederlanden en in Limburg waren diverse garnizoenen gelegerd. Vooral vanwege het optreden van de haveloze sansculotten (Franse revolutionairen) tegen het katholicisme en door gevallen van diefstal, plundering, verkrachting en moord was het eenvoudige landvolk vervuld van angst en haat tegen hen. Meerdere malen vluchtten de mensen de grotten in. Franse soldaten echter, die zich in hun eentje landinwaarts begaven, moesten hun euvele moed soms met de dood bekopen. Zo was het ook korporaal **Amand Jean Milot** van het 10^e Regiment van de Republikeinse Grenadiers te Maastricht vergaan. Als groot liefhebber van de jacht vernam hij dat de bossen langs de Geul zeer wildrijk waren. Aldaar achtervolgde hij een stuk wild en schoot het op de Wippelse Heide. Hij volgde het bloederige spoor van het dier en dat voerde hem naar een afgrond van 12 meter met daaronder de Geul. Op die plek zag hij zich plotseling omringd door 4 houthakkers; een hunner gaf met opgeheven bijl een teken dat hij zijn geweer moest afleggen. De korporaal smet zijn wapen naar het hoofd van de aanvallers en sprong blindelings in de afgrond waar hij overleed op 17 februari 1793.

Het overlijdensregister van Berg en Terblijt vermeldt (vertaald uit het Latijn):

"In het jaar 1793 de 17^e februari is overleden Amantus Joannes Milot ongelukigerwijze van een erg hoge berg gevallen, geboren in Brunoy, in het departement van Seine en Marne (nabij Parijs) in de leeftijd van tweeëntwintig en een half jaar, bekleedde de functie van korporaal der vrije grenadiers van het 10^e bataljon, op de 18^e op het kerkhof alhier begraven."

Bronnen:

Geulrand nr. 8 – oktober 1984, pag. 63; H. J. Allard, "De catacomben te Geulhem onder Bergh-Terblijt", Amsterdam 1877, pag. 5; Overlijdensregister Berg en Terblijt, 1793; Stadsarchief Maastricht, Ceramique; H. Welters, "Limburgsche legenden, sagen en volksverhalen" (naar het Frans van Richard de Florent ofwel Richard Quaedvlieg), 1875, pag. 230

1871

Dagloners konden destijds hun gezin onderhouden door te werken bij de grotere boeren. In de winter hadden zij echter geen inkomen omdat er dan te weinig werk was. Zodoende werd in deze periode van het jaar dan ook werk gezocht in de berg als blokkeerder.

Op maandag 2 oktober 1871 was Johannes Habets met zijn vader **Antonius Habets** in de Geulhemergroeve samen aan het werk. Staande op een mergelblok was Johannes bezig met het zagen van een nog niet loszittende blok. Daarnaast was zijn vader met een schep de losse mergel op een hoop aan het werpen. Plotseling viel deze man voorover. Een stuk van het zogenaamde bovenlager was van de zoldering naar beneden gekomen waarbij een brok mergel van ca. 11 kg op de lendenen van de in gebukte houding staande Antoon Habets gevallen was en op diens rechter been bleef liggen toen deze viel. Hij klaagde over pijn in de rug en rond de rechter enkel en ze dachten dat zijn been gebroken was. Op een blokkenkar werd hij naar zijn huis in Geulhem gebracht alwaar hij in het bijzijn van zijn vrouw Maria Catharina Dejong enkele uren later overleed.

Hij was ruim 30 jaren blokkeerder en stond bekend als een der beste en voorzichtigste werklieden. Als doodsoorzaak werd vermeld: "het was een niet te voorzien ongeluk, dat de steen juist door de gebukte houding op een zo gevoelige plaats des lichaams gevallen is waarbij de schending van ruggegraat en rugmerg (naar de mening van een geraadpleegde arts) de oorzaak van de dood geweest zijn". Habets werd 57 jaar oud.

Bron:

John Knubben, Stichtingsnieuws De Rotswoning, Jaargang 1 nr. 3, augustus 1997

1912

Toen de familie Timmermans rond 1912 een tijdje de huur niet had betaald, werd ze uit het oude vochtige huisje in de Valkenburgse Kasteelsteeg (destijds de Geitegats) op straat gezet. Zo stonden vader en moeder Timmermans en hun kinderen met de hele "inventaris" buiten op straat bij het monument aan het Grendelplein (zie foto).

De gemeente Valkenburg was hen kwijt, want de familie stond nu op grondgebied van de gemeente Berg en Terblijt. Timmermans werd ziek en lag onder de blote hemel in bed. Toen het begon te regenen hield hij een paraplu boven zich om niet nat te worden. Langs de straten stonden de mensen te

lachen. Van de restanten van de tafel en de keuken van de witte paters op de Cauberg kreeg de familie Timmermans te eten, maar daar bleef het bij. Er was verder niemand die zich iets van hun armzalig lot aantrok. Toen het weer alsmat slechter werd, was de familie Timmermans op een ochtend vertrokken.

Ze had een onderkomen gevonden in een grot in de mergelwand tegenover het kerkhof aan de Cauberg. Er werd een deur ingehangen, een raam uit de mergel gekapt en de nieuwe grotwoning was klaar. Timmermans met zijn Maastrichtse vrouw "Tant Ceel" en hun vier kinderen hebben nog tot het einde van de twintiger jaren aldaar gewoond. Valkenburg met zijn bewoonde rotswoning was een toeristische attractie rijker en er was verder niemand die zich iets van het in de grootste armoede levende gezin aantrok.

Uiteindelijk kwam **Timmermans** op een droevige manier aan zijn einde. Een einde door de verdrinkingsdood in de Geul te Geulhem. Hij werd op een kar naar huis gebracht. Als armlastige werd op kosten van de gemeente Berg en Terblijt een eenvoudige kist in elkaar getimmerd en vervolgens werd hij in ongewijde grond te Berg en Terblijt begraven. Rond 1928 keerde Tant Ceel naar Maastricht terug, waar ze nog jaren in de Stokstraat woonde.

In de overlijdensregisters van Berg en Terblijt is alleen het overlijden van een zekere Wilhelmus Joseph Timmermans op 14 juli **1923** genoteerd. Hij was 79 jaar oud en zonder beroep. Zijn echtgenote was een zekere Gertrud Mertens. Er staan verder geen bijzonderheden over de doodsoorzaak vermeld en ook de hoge leeftijd doen vermoeden dat het hier niet om Timmermans uit de grotwoning aan de Cauberg gaat. Deze had immers ook nog betrekkelijk jonge kinderen, maar geheel uitsluiten kunnen we deze mogelijkheid niet. De juiste overlijdensdatum is derhalve (nog) onbekend. Zo ook zijn teraardebestelling.

Van enkele betrouwbare (oud-)inwoners van Geulhem en Berg heb ik vernomen dat er aan de Mussenput, iets hoger dan Op De Bies aan de rechterkant in het bos een zogenaamd "Joods kerkhofje" moet zijn geweest waar alle mensen die

niet rooms katholiek waren zoals zwervers, armlastigen, zelfmoordenaars en kinderen zonder ouders etc. begraven werden. Het zou mij niet verwonderen als Timmermans daar zijn laatste rustplaats heeft gevonden.

Bronnen:

Henry van Comeville ofwel Jef Habets, Geulrand nr. 1, januari 1983, pag. 38; R.C. Hekker, "Onderaardse bouwkunst in Zuid-Limburg"; J. M. E. Ubaghs-Cobbenhaegen, "Valkenburg in oude Ansichten", Zaltbommel 1971, pag. 19; Dagblad de Limburger, 17 januari 2004; Ooggetuigen "Joods kerkhof": Jan Molin, Jef Bergsteyn, Jef Geyselaers, Victor Claessens, Sjaak Lemmens, Pierre Simons, Piet Cloot.

1930

Op zaterdag 31 mei 1930 om 11 uur voormiddag is een groep Haarlemse scholieren de grotten in Geulhem binnengedrongen. In een "hol", waarschijnlijk een overblijfsel van een gang in de Geulhemergroeve, dat zich op een hoogte van ca. 5 meter boven de openbare weg en op een afstand van ca. 50 meter van de Geulhemermolen bevond, had een scholier met zijn puntige wandelstok in het gewelf gepeuterd en werd vervolgens bedolven onder een neervallende rotsblok. Onder een zware steen van ca. 3.000 kilo lag de leerling bedolven, met zijn hoofd naar beneden hangend over de rand van de rotswand.

De ongelukkige 17-jarige van Zandvoort geboortige **Pieter Cornelis Visser** was op slag dood. Kort daarna waren de burgemeester van Berg en Terblijt, de marechaussee en een opzichter der Mijnen ter plekke. Men constateerde dat de instorting van het gewelf te wijten was aan het zeer slechte dak, het gedreun van de voetstappen van de leerlingen en tevens de aanhoudende regen van de laatste dagen. Het lijk van de jonge man werd geborgen nadat een afdeling van het Rode Kruis uit Heerlen en enige mijnwerkers van de Oranje Nassau I per vrachtauto arriveerden.

Bronnen:

Fons Heijnsens, 't Sjtiegelke, jaargang 4, nr. 1, juni 1997, pag. 2-9; Uittreksel overlijdensakte Pieter Cornelis Visser te Berg en Terblijt, 1930

1941

De 36-jarige **Minicus Budé** uit Berg en Terblijt stierf tengevolge van een noodlottig ongeval op 14 juni 1941. Hij was gehuwd met Josephina Maria (Fien) Boreas en het echtpaar had twee dochters, Fien en Maria. Minicus werkte bij het mergelwinningsbedrijf Curfs. Op een kwade dag ontstond er na gebruik van een springlading een instorting waaronder Minicus terecht kwam. Hij werd onder de mergelblokken uitgehaald en naar het kantoortje gebracht van waaruit hij naar het ziekenhuis werd gebracht. Enkele dagen daarna overleed Minicus en Fien moest van een schamele uitkering haar kinderen van 5 en 8 jaar zien groot te brengen.

Reeds in 1934 werd er melding gemaakt van de gevaarlijke werkomstandigheden bij de fa. Curfs en Zn. Hieronder een citaat geschreven door "de blokbreker en toeschouwer" gericht aan de Heren van het Mijnwezen:

"Geachte Heer of Heeren, Bij deze wil ik enige woorden tot U richten, dat ik heel gaarne wil doen. En dat zal zijn dat ik hier een zaak voor me heb wat afschuwelijk is. Dat ik het hier heb over de Firma Curfs Kalk en Mergel Industrie Meerssen en deze werkzaamheden ligt te Geulhem bij Berg en Terblijt. Eerstens wil ik U laten weten dat hier reeds enige ongelukken zijn gebeurd met instorten en dat nu reeds Honderde Wagons zijn ingestort overdag. Gelijk het snachts was gebeurd dat dan een twintigtal arbeiders en autos onder de mergelblokken waren bedolven en dat nu maar voor eenige honderde Guldens schade is aangebracht. En dat het nu zoo gevaarlijk is dat reeds de Rijkspolitie er zich bemoeit. Dat de nachtploeg Donderdag avond heeft geweigerd hun werkzaamheden in aanvang te nemen en dat deze allen hun ontslag hebben kregen. En dat ik vier jaar blokbreker ben maar dat ik zoo iets nog nooit heb meegemaakt. Dat de arbeiders met de tranen in de oogen hun werk aanpakken of anders hun ontslag krijgen, is dat geen drama. En dat alles voor 20 en 25 cent per uur. Dat reeds ruim vier meter stof over de arbeiders heen hangt dat ieder oogenblik dreigt af te vallen, is dat niet afschuwelijk. Heren U moet niet denken dat hier soms Concurrentie te doen is, neen mijn kameraden in een noodlottige positie. En dat ik wil zoeken naar een uitweg in hun plaats. En daarom Heer of Heeren van het Mijnwezen wil ik U vragen mij een hand te helpen. En dan zag ik U gaarne eens gaan kijken hoe deze arbeiders en getrouwde mannen in deze toestand hun brood moeten verdienen. Heeren dat ik U altijd dankbaar zal blijven in dien U aan dat verzoek zult voldoen. En dat U vraagt naar inlichtinge aan de arbeiders die daar werkzaam zijn. Hoogachtend de blokbreker en toeschouwer."

Waarschijnlijk was de aanleiding tot het schrijven van bovenstaande brief het dodelijk ongeval met een zekere **Wim Slangen** uit Meerssen/Rothem? welke rond 1932/1933 in de berg onder een vallende blok mergel bedolven werd. Vader en zoon Slangen waren destijds beiden werkzaam in de (open) groeve.

De brief kwam op 1 september 1934 aan bij het Mijnwezen waarna op 10 september een onderzoek door dr. Kloppenburg werd uitgevoerd.

Bronnen:

Bidprentje Dominicus Hubertus Budé; mevr. J. Hendriks-Budé, Berg en Terblijt; dhr. Pierre in de Braekt, Berg en Terblijt; Archief Staatstoezicht op de Mijnen, no. 2170 doss. No.37; Overlevering: Piet Boreas, Houthem-St.Gerlach

1941

In de nacht van 7 juli 1941 vertrok een bommenwerper vanaf de basis in Engeland voor een missie naar het spoorwegstation in Mönchen-Gladbach. De bemanning bestond uit vier goed opgeleide Engelse militairen. Het zou hun zesde en tevens laatste missie voor het No. 61 Squadron worden. Bij terugkeer van de missie werd hun toestel namelijk in de buurt van Houthem onderschept door een Duitse nachtjager. Het toestel stortte 's nachts brandend neer in een weiland nabij de kruising Bronsdalweg/Geulweg/Nieuweweg.

Vele Houthemenaren hadden de inslag gehoord en waren komen kijken. Het vliegtuig was in tweeën gebroken. Het staartstuk viel achter de Pasweg neer en het voorste gedeelte schoof door over de Nieuweweg (nu: Eigen weg van fa. Curfs) tot in het daarachter liggende weiland. Eén inzittend lag dood op de rand van de krater die door de inslag was veroorzaakt. De andere inzittende leefde nog maar had beide benen af. Hij gebaarde nog naar de omstanders om weg te blijven en even later viel hij achterover in het vuur. De Duitsers waren zeer geïnteresseerd in het aluminium van het neergestorte vliegtuig en de volgende dag trokken zij met enkele paarden het staartstuk van zijn plaats maar men stopte meteen toen er plotseling bloed te zien was. Achterin het staartstuk, tussen de koperen munitievoorraad, lag de dode Engelse staartschutter over zijn boordmitrailleur heen. Een vierde inzittende zou zich via een parachute hebben weten te redden en zou via de ondergrondse geholpen zijn om uit handen van de Duitsers te blijven. Behalve de 25-jarige Sergeant Pilot/Navigator **Glyn Owens** uit Zuid-Wales kwamen eveneens de bemanningsleden Sergeant **J. Walton** en Flight Sergeant **R. Wordsworth** om het leven. De piloot J.G.N. Braithaite overleefde de crash zeer waarschijnlijk, maar van hem is helaas nooit meer iets vernomen.

Bronnen:

Ron Pütz, "Duel in de wolken", Amsterdam 1994, pag. 43-50.

Ooggetuigen: Wiel Curfs, Meerssen, Charles Odekerken, Houthem-St.Gerlach

1942 - 1943

In deze periode zijn er in Geulhem diverse Duitse militairen "verongelukt". Zo werd door ooggetuigen o.a. melding gemaakt van:

- een Wehrmacht soldaat verdronk in maart 1942 in de Geul bij de tweede Geulbrug nabij het toenmalige Hotel Somersplein van de fam. Roijen.

Het zou gehandeld hebben om een Kriegsverweigerer die zijn straf niet afwachtte maar zelfmoord pleegde. Hij werd afgevoerd via de Pasweg zodat niet het hele dorp er getuige van hoefde te zijn.

- eind 1942 werden diverse Wehr-macht soldaten door hun eigen troepen ergens in de nabij gelegen bossen geëxecuteerd wegens Kriegsverweigerung. Ook zij werden afgevoerd in houten kisten op een kar via de Pasweg.

- een Wehrmacht soldaat, genaamd Otto (ca. 19 jaar oud), werd rond 1943 aan de voet van de uitzichttoren (zie foto), die hoog op de berg boven het toenmalige Hotel Somersplein in Geulhem stond, door een Engels vliegtuig beschoten en gedood. Het zoeklicht boven op de uitzichttoren was voor de Engelse luchtmacht natuurlijk een gevaarlijk hindernis dat uit de weg geruimd moest worden.

- twee (circa 16-jarige) leden van de Duitse Hitler-Jugend, die gehuisvest waren in hotel Vue des Montagnes, waren in een gang "onder de Leim" te Geulhem gekropen waarna de gang instortte en beiden om het leven kwamen.

1944

In 1944 tijdens de bevrijding "verongelukten" ook enkele Amerikaanse soldaten in Geulhem. Ooggetuigen berichtten o.a. het volgende:

- Op 15 september 1944 werden de in Geulhem gearriveerde Amerikanen door de ingegraven Duitsers vanachter de Houthemse spoorlijn en vanuit het bos achter De Kluis bestookt met hevig mitrailleurvuur en antitankgeschut. In de bocht van de Geulweg en de opgang naar de latere aquariumgrot werd aan de bosrand een Amerikaanse soldaat gedood door een Duitse sluipschutter.

- Op 16 september probeerden de Amerikanen in Geulhem bij de Bronsdalweg een brug over de Geul te slaan. Aan de oostkant van Geulhem probeerden de Amerikanen via de weilanden achter hotel Vue des Montagnes het dorp Houthem te naderen om het aldaar aan de Onderstestraat gepositioneerde kanon te kunnen uitschakelen. In het weiland/tuin langs de Geul achter hotel Vue des Montagnes werden daarbij elf Amerikaanse soldaten gewond, één gedood. De keukentafel van het hotel van de familie Cobbenhagen werd zelfs als operatie- en/of verbandtafel gebruikt.

- Op zondag 17 september 1944 handhaafde zich nog een harde Duitse kern in de heuvels tussen Raar en het Ravensbos. Met behulp van enkele Engelse jachtbommenwerpers konden de Duitse stellingen tenslotte uitgeschakeld

worden. Rond drie uur in de middag was het Duitse Geulfront definitief verslagen. Geulhem en Houthem waren bevrijd. Niet lang daarna overleed toch nog een Amerikaanse soldaat in het weiland bij Curfs. Bij het drinken aan een mobiel watervat schoot dit plotseling van haar steun af en het hele zaakje kiepte naar achteren waarbij de soldaat met zijn hoofd bekneld raakte tussen het vat en de grond. Daarbij werd de helm in zijn hoofd gedrukt wat vervolgens de dood tot gevolg had.

Behalve Duitsers, Engelsen en Amerikanen zijn er in die tijd ook andere mensen door het oorlogsgeweld in Geulhem om het leven gekomen zoals:

- tijdens een Engelse luchtaanval in 1943 werden de in Geulhem aanwezige ondergrondse fabrieken en de daarbij horende spoorwegaansluiting zwaar beschoten waarbij diverse dwangarbeiders, gevangenen en andere "werkslaven" om het leven kwamen.

Bronnen:

Ooggetuigen: Jef Bergsteyn, Termaar/Margraten; Fons Cobbenhagen, Rekem (B); Guus Curfs, Houthem-St.Gerlach; Wiel Curfs, Meerssen; Charles Odekerken, Houthem-St.Gerlach; Martin Pluymaekers, Meerssen; Overlevering: Eddy Cobbenhagen, Geulhem; Dagblad de Limburger, "Op weg naar de bevrijding", 14, 15 en 16 september 2004; Uitgave De Limburger, "D-DAY in Zuid-Limburg", 1994

1944

- Op 14 september 1944 werd de Houthemse **Leonie Quaedvlieg** bij het melken van de koeien in de weien langs de Kromme Steeg gedood door inslaand granaatvuur.

Bron:

Bidprentje Maria Leonia Quaedvlieg

- Op 15 september 1944 werd aan de Geulhemerberg een vermeende SS-er uit Berg, die met verlof was, opgepakt door mensen van de Ordedienst (OD). Hierbij werd hij behoorlijk mishandeld. Zijn jongere broer ging hulp halen bij de Duitsers die zich inmiddels grotendeels teruggetrokken hadden naar Valkenburg. Een aantal van hen keerde inderdaad terug naar Geulhem en er ontstond een vuurgevecht. De familie Dirix-Kools uit Heer, die juist de Geulhemergroeve verlaten had omdat ze dacht dat alles veilig was, kwam precies in de vuurlinie terecht. Hun 5-jarig dochtertje **Tiny Dirix** werd dodelijk getroffen en een andere man kreeg een kogel in zijn heup. Men bracht haar nog naar het veldlazaret, dat de Amerikanen in de weilanden langs de Bergerstraat hadden ingericht, maar onderweg overleed ze. Enkele dagen later werd ze in de parochie St. Petrus Banden te Heer begraven. Een bidprentje van de jonge Tiny Dirix is er waarschijnlijk nooit geweest. Volgens haar familie bestaat ook haar grafkruis of grafsteen niet meer.

Bronnen:

Dagblad De Limburger, 1 december 2004; dhr. H. Dirix (broer), Cadier en Keer; mevr. Ramakers-Kools (tante), Valkenburg; mevr. Ubaghs-Kools (tante), Valkenburg; Ooggetuige: Wim Suijkerbuijk, Houthem-St. Gerlach; Drukkerij Crolla, "Valkenburg bevrijd", Jaarboekkalender 1994; Drukkerij Crolla, "De bevrijding van / The liberation of Valkenburg", Valkenburg aan de Geul, mei 1994, pag. 26, 30; Uittreksel overlijdensakte Hubertina Dirix, Heer 1944; H. J. J. Philippons, Uit Houthems Verleden, Eygelshoven 1983, pag. 161

1944

De 24-jarige **Sjef Boreas** overleed op het feest van de H. Barbara, 4 december 1944, ten gevolge van een noodlottig ongeval. Jef was mijnwerker van beroep, maar knutselde in zijn vrije tijd graag aan elektrische apparaten.

Nu had hij nog een elektrische schakelaar nodig en deze dacht hij te kunnen vinden in de gang van de door de Duitsers verlaten Bronsdalgroeve. Samen met een paar kameraden trokken zij naar Geulhem, maar niemand durfde de groevegang binnen te gaan. Jef wilde echter persé zijn schakelaar vinden, maar wist niet dat er nog stroom op de leidingen stond. Bij het aanraken van de hoogspanningskabel werd hij volledig geëlectrocuteerd. Hij was finaal verbrand en daarbij zwart geblakerd. Men zegt dat de in zijn hand gevonden zaklamp op miraculeuze wijze nog steeds brandde toen hij werd gevonden. De ontstane kortsluiting was zo hevig dat heel Berg en Terblijt die dag zonder stroom kwam te zitten. Hij was gehuwd met Getrudis Pachen en het echtpaar had een zoon en een dochter.

Bronnen:

Bidprentje Petrus Josephus Boreas
Overlevering: Piet Boreas, Houthem-St. Gerlach; Pierre Lataster, Houthem-St. Gerlach; Mia Kerssemeekers-Boreas (zus), Houthem-St. Gerlach

1951

Op vrijdagmiddag 20 april 1951 omstreeks kwart voor vier is de arbeider **Loreng Cools** uit Berg en Terblijt in het kalkwinningsbedrijf van de fa. Curfs en Zn. onder los geraakt gesteente geraakt en onder de vallende mergel bedolven. Het slachtoffer moet wel op slag zijn gedood. Dhr. Cools was gehuwd met Victorina In de Braekt en vader van twee kinderen. Het ongeluk dat de 57-jarige Cools overkwam was er een van velen in de groeve Curfs. Zo verongelukten nadien nog diverse arbeiders zoals een zekere **van de Wiel?** uit Maastricht welke rond 1951/1952 bij het repareren van het dak boven de kalkoven door het dak zakte en in de ongebluste kalk terecht kwam en min of meer levend verbrandde.

Een ooggetuige heeft mij verklaard dat hij persoonlijk dr. van Bracht(?) heeft moeten bellen voor hulp. Hij was zelf pas sinds december 1949 in dienst op de administratie bij de fa. Curfs en wist het derhalve heel zeker.

Bronnen:

Weekblad Land van Valkenburg, 27 april 1951; Bidprentje Joannes Laurentius Cools; mevr. Erven-Cools, Berg en Terblijt; Ooggetuigen: Lei Mulders (boekhouder/administrateur fa. Curfs dec. 1949-1983), Houthem-St.Gerlach; Frits Baumans (werkman fa. Curfs 1946-1966), Ulestraten

1951

Bij de fa. Curfs werkte ook een zekere **Bèr Ploemen** uit Meerssen. Tijdens zijn lunchpauze zag hij een (speelgoed?)bootje de Geul af komen drijven. Hij wilde het pakken en meenemen, maar viel plotseling dood neer. Hij is zeer waarschijnlijk overleden aan een hartstilstand. Hij overleed op 23 juli 1951 op 55-jarige leeftijd en liet zijn vrouw Hubertina Rosalie Eijkenboom met één zoon (voor zover bekend) achter.

Bronnen:

dhr. en mevr. Ploemen-Tummers, Meerssen; Bidprentje Christian Hubertus Ploemen

1953

Het 8-jarig zoontje van de fam. Notermans, wonende aan de Vogelzangweg in de Geul verdrong te Geulhem. De kleine kwam op een woensdagavond niet thuis, zodat de ouders na enig zoeken de politie waarschuwden. Geholpen door een aantal mensen vond men het lijke van de kleine op donderdag 1 april 1953. Waarschijnlijk was hij met spelen per ongeluk in de Geul terecht gekomen en kon hij niet zwemmen of was de stroming te sterk.

Hubke Notermans werd begraven op de zaterdag voor Pasen.

Bronnen:

Weekblad Land van Valkenburg 10 april 1953; Bidprentje Hubertus Gertrudis Notermans; mevr. Notermans-van Lieshout, Berg en Terblijt

1967

De 15-jarige **Wino Ackermans** werd terwijl hij op de Geulhemerweg met zijn fiets reed door een achteropkomende auto aangereden. Met zware hoofdwonden werd hij naar het ziekenhuis te Maastricht overgebracht alwaar hij later bezweek op 25 juni 1967.

De begrafenis vond plaats onder grote belangstelling en speciale deelneming van de plaatselijke voetbalclub waarvan hij zelf lid was.

Bronnen:

mevr. Quadvlieg-Ackermans, Milsbeek; dhr. en mevr. Ackermans-Janssen, Berg en Terblijt, Bidprentje Winandus Johannes Hubertus Anna Ackermans; Weekblad Land van Valkenburg, 30 juni 1967

1972

Dinsdagmorgen 21 november 1972 overleed in het ziekenhuis te Maastricht de 39-jarige **Bèr Brands** uit Houthem. Hij werd een week eerder met ernstige verwondingen in het ziekenhuis opgenomen, nadat hij bij werkzaamheden in de mergelgroeve Curfs te Geulhem was getroffen door een blok mergel. Hij liet een gezin met vijf kinderen achter. Het bericht van zijn overlijden zorgde voor grote verslagenheid in Houthem, vooral in de omgeving van het St. Gerlachplein waar hij woonde.

Bronnen:

Weekblad Land van Valkenburg 24 november 1972; Bidprentje Hubertus Theodorus Alexander Brands; mevr. J. Brands-Caelen, Houthem-St.Gerlach

1979

De 12-jarige **Roger van der Coelen** uit Meerssen viel op zaterdag 3 maart 1979 van een 15 meter hoge rots in Geulhem. De jongen was rond half een met enkele vriendjes in het bos boven de Wolfsdriesweg aan het spelen. Tijdens het spel werd een vlieger bemerkt die aan een rotspunt hing tegenover hotel Vue des Montagnes in Geulhem. Alhoewel zijn vriendjes het hem sterk ontraadden, waagde Roger het toch om de vlieger te halen. Hij klom langs de steile rotswand omhoog maar gleed op de door modder en natte bladeren bedekte gladde bodem uit en viel naar beneden. Vijftien meter lager kwam hij op een betegeld terrasje achter het voormalige pompstation van de Waterleidingmaatschappij terecht. Een omwonende, die het ongeluk zag gebeuren, waarschuwde meteen de politie. Zijn val werd weliswaar gebroken door het dak van een berging, maar zijn fracturen en kwetsuren waren zo ernstig dat hij om kwart voor vijf in het Heerlense ziekenhuis overleed. De brandweer van Berg en Terblijt haalde diezelfde dag nog de vlieger van de rotspunt af.

Bronnen:

Dagblad De Limburger, 5 maart 1979, Bidprentje Roger van der Coelen; dhr. van der Coelen, Meerssen

1985

De 39-jarige **Hetty Bekkers-In de Braek** kwam om het leven, nadat zij door een auto was geschept. Het slachtoffer liep na een cafébezoek samen met haar man Jaak op zaterdag 2 maart 1985 om 02.15 uur aan de rechterkant van de weg naar hun woning aan de Geulhemerweg. Het paar was 20 meter van huis af, toen een auto uit de richting van Geulhem de vrouw van achteren schepte. De bestuurder reed door en de vrouw bleef zwaar gewond achter. Ze werd overgebracht naar het Maastrichtse ziekenhuis waar ze bij aankomst bleek te zijn overleden. Zij was moeder van twee kinderen. De Valkenburgse rijks politie wist de dader op te sporen. De man uit Berg en Terblijt bleek gedronken te hebben.

Bronnen:

Dagblad de Limburger, 4 maart 1985; Bidprentje Henriëtte Helena Francisca In De Braek

1993

Op zondag 5 april 1993 kwam **Sjaak Larik** als fietsrenner met redelijk grote snelheid de Geulhemerberg afgereden toen hij, bijna beneden zijnde, in aanrijding kwam met de links van de weg wandelende Helga Findeisen. De 51-jarige Sjaak maakte een vreselijke val met zijn hoofd tegen het wegdek en overleed weinige tijd later in het ziekenhuis te Maastricht. De van oorsprong Oost-Duitse **Helga Findeisen** (49 jaar) overleed eveneens enkele dagen later op 8 april 1993 in het ziekenhuis te Maastricht.

Bronnen:

Bidprentje Sjaak Larik; mevr. Larik-van Mulken, Urmond; mevr. Ollig-Wolberbeek, Landgraaf

1997

Niet alleen mensen maar ook dieren waren betrokken bij ongelukken in Geulhem. Zo werd op 10 december 1997 aan de Geulweg te Geulhem een ontsnapt (drachtig) paard aangereden en gedood. Vermoedelijk hebben kinderen het hek open gezet en heeft de automobilist het dier in de duisternis te laat opgemerkt. De chauffeur was behoorlijk in shock. De schade was aanzienlijk.

Bron: Dagblad De Limburger, 12 december 1997

2005

Een 37-jarige van Geleen afkomstige man is op 1 juni 2005 verdrongen nadat hij in natuurgebied Ingendaal in de Geul was gesprongen om zijn hond te redden. Ter hoogte van Hotel De Brakkeberg in Geulhem was hij in de rivier gesprongen omdat zijn hond, een rottweiler, niet op eigen kracht uit het water kon komen. Bij de reddingspoging raakte de man, die volgens de politie niet in goede fysieke conditie verkeerde, in moeilijkheden. Een 43-jarige vriend van de man, eveneens uit Geleen, schoot te hulp en probeerde het hoofd van de 37-jarige boven water te houden. Zijn hulpgeroep werd pas na een minuut of twintig gehoord door een medewerker van de instelling Franciscusoord. Die alarmeerde de hulpdiensten. De 37-jarige, die bewusteloos uit de Geul werd gevist, overleed kort na aankomst in het ziekenhuis te Maastricht. De hond overleefde het incident. De naam van het slachtoffer werd niet door de politie vrijgegeven.

Bron: Dagblad De Limburger 3 juni 2005

2005

Het Kindervakantiewerk Houthem (KVH) had haar kamp opgeslagen in Bunde en was op donderdag 21 juli 2005 in Geulhem voor een excursie in de Geulhemergroeve. De groep bestond uit vijftien kinderen en enkele leiders plus een ervaren gids. Alle veiligheidsinstructies werden nauwkeurig opgevolgd. Soms moest de groep over kuilen of muren heen klimmen, maar dat werd goed uitgelegd en begeleid en tevens was de grot goed verlicht. Het was in de grot ook mogelijk om andere gangen te gebruiken. De 54-jarige voorzitter **Math Jakobs** gebruikte deze om vlug hier en daar enkele mooie foto's te kunnen nemen. Opeens hoorde men een plof en verder niets, geen gil, geen geschreeuw. Het bleek dat Math in een ongeveer twee meter dieper gelegen dwarsgang was gevallen en niet meer bij bewustzijn kwam. Of hij gestruikeld was of onwel was geworden bleef onduidelijk. De kinderen werden snel naar buiten geleid en kregen diezelfde middag nog Slachtofferhulp. Het kamp werd onmiddellijk beëindigd. Math werd in coma met onder meer een schedelbasisfractuur opgenomen in het ziekenhuis te Maastricht alwaar hij op 27 juli 2005 overleed.

Bronnen:

Dagblad de Limburger, 23 juli 2005; Dagblad de Limburger, 9 augustus 2005; Bidprentje Math Jakobs

Math geheel links op de foto

Mochten er naast bovenstaande ongelukken nog andere tragische gebeurtenissen in Geulhem hebben plaatsgevonden, dan houdt de heemkundevereniging zich aanbevolen om deze te mogen noteren.

